

انار بۇلت \ شېنجياڭ گازەتنىڭ ئىشلىشى ساۋ حۇئا 8 - ايدىڭ 26 - كۇنى ۇرىمجىدەن ھا- بارلايدى.
اۆتونومىيالى رايونىدىق خالىق ۇكىمەتت- نىڭ اقياتات كەڭسەسى 8 - ايدىڭ 25 - كۇنى اشقان سۇ بايلىعن باسقارۇ جانە اۋىل شارۋاشىلد- ەى سۇارۇ جاعدايىنان اقياتار جاريالاۋ ماڭىلىسنەن ۇسسۇبىمزشا، بيبىل رايونىمىز سۇ بايلىعن جوعا- رى ونىمدىلىكپەن ۇلەستىرۇ جانە ۇيلەسىمدى پايدالانۇ دەڭگەيىن جوعارىلاتنۇ ارقىلى اۋىل شارۋاشلىغىندا مول ۇنىم اۇعا جانە استىق ھا- ۇپىسىزدىكىنە ۇنىمدى تىرەك ازىرلەگەن. 8 - ايدىڭ 20 - كۇنىنە دەيىن، تۇتاس رايونىڭ اۋىل شارۋاشلىغىندا سۇارىلاتىن جەرگە جىيىنى 42 مېلليارد 217 مېلليون تەكشەمەتر سۇ جىبەرىلىپ، بىلتىرىى سول تۇستاعىدان 965 مېلليون تەكشە- مەتر ارتقان، سۇارىلغان جەر 585 مېلليون مۇ (رەت) بولغان.

اۆتونومىيالى رايوندىق سۇ يىگىلىكى مەڭ- گەرەمەسى پارتيا باششلىق گرۇپپاسنىڭ مۇشە- سى، ورنىنباسار مەڭگەرەمە باستىعى اسقار وشۇر بلاي دەپ تانىستىردى: بيبىل سۇ يىگىلىكى تاراۋ- لارى جاۋىن جاعدايى جونىندە بولچانغان يىنفور-

(باسى 1 - بەتتە)

شەبەرلىكپەن وڭاي، شەبەرلىكپەن پايدالندى
تۇنۇق سۇ قالانىڭ دامۇن نارهلەندىردى

سۇ — شېنجياڭنىڭ ەكونوميكالق، قوعام- ىدىق دامۇندىداي ماڭغزىدى سىتراتەگىيالىق بايلىق. قالانىڭ دامۇ دەڭگەيىي مەن ھالىقتىڭ تۇرمىسى ساپاسىنا قاتىستى.

تايباۇ جىلدىلاردان بەرى شېنجياڭ نازاردى وزەن ـ كولدىرەدى وڭاۋعا شوغىرلاندىرىپ، سۇ بايلىغن باسقارۋدىڭ ەڭ قاتاڭ ءتۇزىمىن تىپاناق- تاندىرىپ، بۇكىل قوعامدى وزەن ـ كولدىرەدىڭ ەكولوگىيالىق ورتاسىن بىرگە وڭاۋعا جۇمىلدىد- رىپ، سۇ بايلىغن قورعاۋ قىزمەتىن تاپاندىلىقپەن ويدىعاىداي ىستەدى. شەبەرلىكپەن وڭاپ، شەبەر- لىكپەن پايدالانۇ ارقىلى وزەن ارىنلارنىڭ انا- عۇرلىم تۇنۇق، قالالاردىڭ اناعۇرلىم جاسىل، دامۇدىڭ اناعۇرلىم تەىز بولۇنا، تۇنۇق سۇمەن قالانىڭ دامۇن نارەلەندىرۋگە مۇمكىنىدىك جاسادى.

كورولا قالاسىنىڭ وڭتۇستىگىندە ”جاسىل وكپە” جاڭادان قالىپتاسىپ، بۇرىنقى ناقرى ءشول دالانىڭ سۇركەيلى بەينەسى وزگەردى. توغىرە- گىندەگى تۇرىعدنار جاسىل پۇپۇلس جاملغان ەكولوگىيالىق سازدىق باقشاسىندا سەرۋەندەپ، تازا اۋامەن تىنىستاپ، سۇ اكلەگەن جايلىلق پەن راحاتى سەىزندى.

بۇل ارا دۇجۋان وزەنى قالا سازدىق باق- شاسى، سۇدىڭ ارقاسىندا پايدا بولغان جاسىل القاپ، قالانىڭ جاڭا تانىسقىسى.

”بۇرىندارى بۇل ارادا جاسىل جاملىعى جوق ەدى، جازدا قۇرعاق ىستىققا جان توزبەيتىن، قازىر جايقالغان اعاشتاردىڭ ساياسىندا مەن ۶از كۇنى بالامدى ەرتىپ سەرۋەندەيمىن“.
كورولا قالاسىنىڭ تۇرىعىنى ساۋ شۋەنگۋاڭ: دۇجۋان وزەنىنىڭ جاعالا- ۋىنداى وزگەرىس كىسىنى قايران قالىدرادى، ـ دەدى.

كورولا قالالىق سۇ يىگىلىگى مەكەمەسى پارتيا باششلىق گرۇپپاسىنىڭ مۇشەسى، ورنىبا- سار مەكەمە باستىعى ۋاڭ جۇنگاڭ تانىستىرىپ بلاي دەدى: وسى سازدىق باقشاسى سۇ بايلىغ- نان پايدالانۇ ۇلگىسىندە جاڭالق اشپ، تۇرمىس- ىتىق لاس سۇلاردى ۇبىر جايلى ەتىپ قايتىلايى پايدالانۇ ىنچەنەرىياسمەن ۇشتاستىرىپ، ۇبىر جايلى ەتىلىپ، ولشەمگە جەتكەن سۇدى سازىق باقشاسىنا باستادى. وسى باقشانىڭ جاسىلدان- دىرۇعا پايدالاناتىن سۇ قاجەتىن قاناعاتناندىرىپ قانا قويماي، وزەن ارىناسىنىڭ ماڭغىنداى 3000 مۇدان استام جەردىڭ ەكولوگىيالىق ورتاسى مەن تۇرىعدناردىڭ قونىسى ورتاسىن ۇنىمدى جاا- سارتتى. وسى نەگزەدە كورولا قالاسى جۇرگىنىش- لەر سەرۋەن جولى، ۆەلوسپىيەد باياۋجولى جۇيە- سى سىياقتىلاردى ساپكەستىرىپ سەپتەپ، قالا تۇرىعدناردىنىڭ ساياحاتتائۇنا، سەبىل ـ سەرۋەن قۇرۇنا، دەنە شىنقىترۇنا تاماشا ورنىن ازىرلەپ بەردى.

سۇ ارقىبلى بەت ـ بەينەسى وزگەرگەن جەر- لەردەن تاىى توقسۇن اۋدانى بار. ۶از كۇنى قاسى قارىياعاندا، اۋدان ورتالىغىنداى جىلىپ اعىپ

ماتىسىا مەن وزەن ارىنالارىنا سۇ كەلۇ، سۇ قويما- لارىنا سۇ ساقتاۋ، جەر استى سۇى سىياقتى جاا- دايلارعا جىالىلىق تالىداۋ جاساپ، جىلدىق سۇارۇعا پايدالانىلاتىن سۇمەن قامداۋ جوسبارىن علمي جاساپ، تۇتاس رايونىنىڭ جوسبار بويىنشا جىلدىق سۇارۇعا پايدالانىلاتىن سۇمەن قامداۋ مولشەرى 61 مېلليارد 970 مېلليون تەكشەمەتر بو- لانتىدىغەن ايقىندادى، مۇندا اۋىل شارۋاشلىغىنا 56 مېلليارد 160 مېلليوون تەكشەمەتر سۇ، تۇرمىس، ونەر كاسپ، ەكولوگىعا 5 مېلليارد 810 مېلليون تەكشەمەتر سۇ جۇمسالادى. سۇ يىگىلىگى تاراۋلارى سۇ يىگىلىگى بويىنشا ورنالاستىرۇ مە- ھانىزمىنەن ويدىعاىداي پايدالانىپ، تۇتاس رايون- نىڭ سۇارۇعا پايدالانىلاتىن سۇمەن قامداۋى، تاسقىننان ساقتانۇ، قۇاڭشىلىققا قارىسى اتتانۇ، جەر اسى سۇىن باسقارۇ سىياقتىلارعا ارناۋلى ورنالاس-

جاتقان بايىاڭ وزەنى توغىرەكتەگى تۇرىعدناردى سالقىنداۋعا قىزىقتىرادى، جاسىل جەلەك جامىل- ھان وزەن جاعامسى ”جانلىداعان ىستىق القاپقا“ ورنالاسقان وسى اۋدانعا جاسىلدىق پەن سالقىن- دىق سىيلادى.
”بۇل وزەن بۇرىندارى قۇبىلھالى بولاتىن“.
توقسۇن اۋدانىندا قىزمەت ىستەپ، تۇرمىسى كە- شىرگەنىنە 60 جىلدىان اسقان ما جۇنساى وتكەذ- دى ەسكە لسپ: بۇرىندارى بايىياڭ وزەنىنىدە جازدا ۇنەمى تاسقىن جۇرەتىن، وزەن ارىناسىنىڭ ەكى جاعالاۋنا ارام ۇشوپ قىاۋلاي وسەتىن، ەشكىم دە بۇل اراعا كەلۇدى قالامايتىن ەدى، ـ دەدى.

قازىر ۇزدىكسىز وڭاۋدىڭ ارقاسىندا بايىاڭ وزەنىنىنىڭ سۇ ساپاسى بارىنشا جاقسارىپ، توقسۇن اۋدانىنىڭ تەڭ جارىمىنان استام گەنجىا- يىن سۇلاندىردى.

شېنجياڭدا سۇدى وڭاۋدىڭ ارقاسىندا بەت ـ بەينەسى وزگەرگەن قالالاردان تالايى بار. تايباۇ جىلدىاردان بەرى تۇتاس رايونىمىز بويىنشا وزەن ـ كولدىرەدىڭ ەكولوگىيالىق ورتاسىن ۇزدىكىسىز جاقسارتىپ، ناۋ، سۇ، ورمەن، گەنجىاي، كول، جايلىم، قۇمدى ۇبىر تۇتاس جوسپارىلاپ، جۇيە- لى وڭاپ، سۇ ەكولوگىيالىق جۇبەيسىن جاقسارتۇ- عا ۇمان بەرىپ، وزەن ـ كولدىرەدە ”تورت بى- لمىقپالىقتى تازالاپ“، وزەن ارىناسىنان زاڭسىز قۇم اۋ سىياقتى كورنەكنى ماسەللەلەردى رەتتەۋ ـ وڭاۋ ارناۋلى ارەكەتىن ورىستەتىپ، قالا ـ قالاشتقاردىڭ لاس سۇدى جىبۇ جانە ۇبىر جايلى ەتۇ قۇرىلغىلا- رىنداى ولقىلىقتاردى جەدەل تولىقتاپ، وزەن ـ كول باسقارۋدى، قورعاۋدى جايپاي كۇشەيتىپ، سۇدى باسقارۇ، سۇدان پايدالانۇ مەھانىزمىن انا- عۇرلىم كەمەلدەندىرىپ، سۇ ەكولوگىيالىق ورتا- سىن زور مولشەردە جاقسارتتى، جوعارىنالىتى. جەتكىلىكتى سۇ بايلىعى قالانىڭ دامۇ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ۶از ۇلت بۇقاراسىنىڭ تۇرمىسىن ۇتىپى باقتىتى، جانعا جايلى ەتتى.

كەشىندى شارۋىلاندى
دامۇ ”شولدەۋ“ شەكەمەسىنەن ايبىتى
ادامداردىڭ ەداستۇرلى تۇسىنىگىندە شېنجياڭ سۇ تاپشى جەر، ەكونوميكانى، قوعام- دى دامىتامىز دەيدى كەەنبىز، ۇسوز جوق، ”شولدەۋ“ شەكەمەسىنەن ايبىعۇمىز كەرەك. تەكسەرۇ ـ زەرەتتەۋدە كورسەتىلۇنىشە، شېنجياڭدا نەداۋىر دارەجەدە قۇرىلمىدىق سىپاتتى سۇ كەمشىل. سۇ بايلىعى قاينارىن اشپ- پايدالانۇدىڭ دامۇ ۇرمىسى كەڭ. ناقتى، جارام- دى شارالاردى قولدانعاندا عانا، دامۇداىى ”شولدەۋ“ قىيىنشلىغىن زور دەڭگەيدە باسەڭ- دەتۇگە بولادى.

تۇرپان — تىپتىك قۇرعاق جەر. جىلدىق جاۋىن ـ شاشىن مولشەرى نەبارى 16 مىلليەمەتر. ال پارلانۇ مولشەرى 3000 مىلليەتزدەن اسادى. سۇعا زارۇلىك تۇرپان ھالىقتىڭ ەڭ كوكەي تەستى قاجەتتى.

قازىر تاۋ اراسىندا كولدەنەڭ كوسىلىپ جاتقان ۇبرى تۇرپاتتى سۇ يىگىلىگى توراى وسى

تۇزىرى جاريالاۋ - اۆتونومىيالى رايوننىڭ داغدىلى اقياتار جاريالاۋ ماجىلىسىدە

رايونىمىزدا سۇ بايلىغن جوعارى ونىمدىلىكپەن ۇلەستىرۇ جوعارى ساپالى دامۇعا تىرەك بولدى

تىرۇ جاساپ، تۇتاس رايونىنىڭ سۇ بايلىغن سۇ- عىرلى ۇبر تۇتاس باسقارۇ مەھانىزمىن نەگەىزد- نەن ورناتتى. 8 - ايدىڭ 20 - كۇنىنە دەيىن، استىق داقىلدىارىن سۇارۇعا 19 مىللييارد 554 مېلليون تەكشەمەتر سۇ جۇمسالىپ، بىلتىرىى سول تۇستاعىعا قارااندا 255 مېلليون تەكشەمەتر ارتقان، استىق داقىلدارىن سۇارۇعا پايدالانىلاتىن سۇمەن تولق قاتاماسىز ەتىپ، اۋىل شارۋاشىلد- ەنىندا ۇنۇسىمدى ارتتىرىپ، مول ۇنىم اۋدى پارمەندى جەبەدى.

بيىل اۆتونومىيالى رايون تارىم وزەنىنە ەكولوگىيالىق سۇ جىبەرۇ، سۇ تولىقتاۋ قىزمەتىن ۇزدىكسىز جاقسى ىستەدى. 8 - ايدىڭ 20 ـ كۇ- نىنە دەيىن، تارىم وزەنى الابىنداى توراڭعى ور- مانىنا تاسقىن سۇىن باستاپ 436 مېلليون تەكشە- مەتر سۇ تولىقتاپ، تارىم وزەنىنىڭ تومەنگى اعا-

ۇغىردىڭ ۇزاق ۋاقىستان بەرگى سۇ تاپشىلىق ماسەلسىن شەشتى. 2015 ـ جىلدىڭ سوغىندا مەم- لەكەت داعىبان سۇ باستاۋ ىنچەنەرىياسىن باستاپ اتقارىپ، جەتكىلىكتى سۇ بايلىعى ارقىلى تومەنگى اعداردعى قالالاردىڭ دامۇىنا ۇنار بەردى.

2020 ـ جىلدىڭ سوغىندا داعىبان سۇ قويا- سىنا تىەك قويىلىپ سۇ ساقىتالىپ، داعىبىيانىڭ وزەن سۇ بايلىغىن ۇلەستىرۇدى زور كولەمدە ساپاللىلاندىرىپ، قالا ـ قالاشتقاردى سۇمەن قاە- تاماسىز ەتۇ سالىستىرماسىن جوعارىلاتىپ، تومەذ- گى اعداردعى سۇارىنلاتىن ۇغىردىڭ ماۋسىمىدىق سىپاتتى سۇ تاپشى بولۇ ماسەلسىن شەشتى. تىو- مەنگى اعارىنداى حۇڭليۇ وزەنى باۋ ـ باقشا الاڭى سۇ قوياماسى سالىنعاننان كەيىنگى يىگىلىككە كەنەۋىشلىەردىڭ ۇبرى سانالادى.

”جۇزم وندىرىسىندەگى ‘القىمداعان‘ قۇاڭشى- لمق كەلپەسكە كەتتى“.
حۇڭليۇ وزەنى باۋ ـ باقشا الاڭىنىڭ قىزمەتكەرى لى شيانشۇي بلاي دەدى: بۇرىندارى ۶ار جىلدىڭ 5 ـ ايبى ۇجۇزم گۇل اشاتىن مەزگىل بولىپ، كوپ مولشەردە سۇدى قاجەت ەتەتتىدىكىنەن، قاندىرىپ سۇارۇعا شارا- سىز قالاتىنبىز. 7 ـ، 8 ـ ايلاردا وزەن ارىناسى تىو- لسقان كەزدە سۇ اعىنىنا قاراپ وتىرعاننان باسقا سىتىرەمىز جوق ەدى. ال قازىر اۋىل شارۋاشىلد- ەنىداى سۇدان پايدالانۇدىڭ قاۋىرت كەىزندە دىقاندار سۇ ىستەتۇ جوسپارىن كۇنى بۇرىن ما- لىمدەپ قويسا بولعانى، سۇ قوياماسى جەتكىلىك- تى سۇاراتىن سۇمەن قامداپ، ۇجۇزم وندىرد- سىندە ۶ار مۇىنان 3 تىونادان استام ۇجۇزم ىناتىن بولدى، ۇنىم مولشەرى كورىنەكتى جوعارىلادى.

جەتكىلىكتى سۇ بەلگىلى دارەجەدەن العاندا شېنجياڭنىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۇىنىنىڭ سارقىلھاس قوزغاۋشى كۇشى سانالادى. سوغىى جىلدىارى شېنجياڭ سۇ ۇنەمدەۋ، سۇ ساقتاۋ، سۇ جەتكىزۇ جۇمىسىن ويدىعاىداي ىستەۋدى ارقاۋ ەتىپ، تۇرمىسقا، وندىرىسكە، ەكولوگىعا پايدالا- نىلاتىن سۇدى ۇبىر تۇتاس جوسپارىلاپ، ەكو- نوميكالىق، قوعامدىق دامۇدىڭ جانە ەكولوگىيا- لىق ورتانى قورعاۋدىڭ سۇرانسىن ۇبىر تۇتاس جوسپارىلاپ، بيڭتۇان مەن جەرگىلىكتى ورنىدى ۇبىر تۇتاس جوسپارىلاپ، جوعارىى، تومەنگى اعداردى، وڭ ـ سول جاعالاۋدى، نەگىزگى ـ تارماق اعىنداردى ۇبىر تۇتاس جوسپارىلاپ، ەكو- لوگىيانى الدىمەن ويالاستىرۇدى، جۇبەيلى ويلاۋ- دى، عىلمىي، دالىھە ـ دال بىولۇدى، جاپلىى جاعداي كوزقاراسىن قايى ـ قاشان دا مۇنىمەن ساباقاتاستىرىپ، سۇ بايلىغىنىڭ جاپلى مولشەرىن قامتاماسىز ەتۇ مەن ىكەمدى ۇلەستىرۇ جۇبەسى العاشقى ادىمدا ونىمدىلك كورسەتىپ، ەكولوگىيا- نى باسقارۇ، قورعاۋ، قالىپنا كەلتىرۇ نىسانا ـ مىنەدەتتىرىن تابىسپەن ورنىنداۋمەن قاتار، الاپتىڭ بويىىنداى سۇارمالى وڭىردەگى ەگىستىك جەردىڭ، ورمانىنىڭ، جايلىمىنىڭ دەرلىك تولق سۇارىلۇنا مۇكىندىك جاسادى.

2022 ـ جىلى بۇكىل شېنجياڭداى سۇ قويد- مالارنىنىڭ جاپلى سانى 671گە، جاپلى سۇ ساقتاۋ مولشەرى 12 مىلليارد 134 مېلليون تەكشەمەترگە جەتتى؛ اۋىل شارۋاشلىغىن 54 مىللييارد 270

رىنا 98 مېلليون تەكشەمەتر ەكولوگىيالىق سۇ تىو- لىقتادى. ەكولوگىيالىق سۇ جىبەرلىكەننەن كەيىن، تارىم وزەنى تومەنگى اعارىنىڭ ەكى جاعالاۋىنىڭ جەر استى سۇ دەڭگەيىى ۇبىر كىلومەتىر اۋماق ىشىندە 2021 ـ جىلداى سول تۇستامەىن سالىس- تىرعاندا ورتاشا 0.2 مەتر جوعارىلاپ، جەر استى سۇ ساپاسى كورىنەكتى جاقساردى، ۶ارقايىسى باقلاۋ ـ ولشەۋ قىپا بەتىنە تايباۋ وزەن ارىناسى وڭىرلەرىندەگى جەر استى سۇىنىڭ مېنەرالداىۇ دەڭگەيىندە تۇگەلدەي تومەندەۋ جاعدايى جا- رىنققا شىعىپ، تومەنگى اعداردعى وسىمدىك جامىل- ھىلارنىنىڭ ۇتۇرى بىرتىندەپ كوبەيىپ، توراڭعى ورمانىنىڭ ۇتۇر تىوبى قۇرىلمى بىرتىندەپ وزگە- رىپ، توراڭعى ورمانى تۇرىلەرىنىڭ جاڭجالانۇ قۇاتى ەداۋىر قالىپنا كەلىپ، قۇمايتتانۇ كولىمى بىرتىندەپ ازايىدى.

مېلليون تەكشەمەتر سۇمەن قامدادى، بۇل بىلتىر- ىعدان 4 مىلليارد 954 مېلليون تەكشەمەتر كوبەيد- دى؛ ەكولوگىيالىق تولىقتاما سۇ 36 مىلليارد 700 مېلليون تەكشەمەتر بولىپ، بىلتىرىعدىان 3 مىلليارد 840 مېلليون تەكشەمەتر كوبەيدى. كوپ نىسانانى ۇبىر تۇتاس جوسپارىلاۋ، كوپ ۇتۇرلى شارامەن ساپاللىلاندىرۇ، كوپ تۇيىندە كۇشى سالۇ ارقىلى كوپىرەك باستاۋ، كوپىرەك قامداۋ، كوپىرەك ساقتاۋ نىساناسىن ۇنىمەدى جۇزەگە اسىرىپ، سۇ بايلىغىنىڭ قوعامدىق ونىمدىلىگىن، ەكونوميكالىق ونىمدىلىگىن جانە ەكولوگىيالىق ونىمدىلىگىن شىنايى ساۋلەللەندىر- دى.

ۇبر تۇتاس جوسپارىلۇدى كۇشىتى

تۇيىندى وڭىرلەردىڭ ەكولوگىياسىندا تىرشىلك لەي ەستى

بۇكىل رايونىدا سۇ بايلىغن باسقارۇدىڭ ۇبىر تۇتاس جوعارى ۇنىمىدى، جۇبەيلى عىلمىي ارىناسى جەدەل قالىپتاسىپ، سۇدى باسقارۇ، سۇدان پايدالانۇ مەھانىزمى اناعۇرلىم دىركىلس- سىزدەنىپ، ونىمدىلگى ۇزدىكىسىز ارتىپ، ناتىە- جەسى العاشقى ادىمدا كورىنىپ، شېنجياڭنىڭ جو- عارى ساپالى دامۇىنىڭ سۇ يىگىلىگى تىرەگى انا- عۇرلىم بەكەمدەلدى.

8 ـ ايدىڭ باس شەىنىندە شېنجياڭ 24 ـ رەتكى 2 ـ كەزەڭدە تارىم وزەنىنىڭ تومەنگى اعارىنا ەكولوگىيالىق سۇ جىبەرۇ قىزمەتىن باستا- دى. بيىل شېنجياڭ ”شېنجياڭنىڭ سۇ بايلىغىن باسقارۇدىڭ ۇتىمسىز ۇلگىسدەن قۇنتتى، عىلمىي بولۇعا قاراي بۇرىلىس جاساۋىن ىلگەرلەتەپ، سۇ بايلىغىن جوعارى ۇنىمەدى ۇلەستىرۇ جانە ۇيلەسىمدى پايدالانۇ دەڭگەيىن شىنايى جوعارد- لانتۇدى“ العا قويسپ، تارىم وزەنىنىڭ تومەنگى اعارىنا ەكولوگىيالىق سۇ جىبەرۇ قىزمەتى بۇرىنقى جىلدىارداعى ”شۇعىل شەرۇ تارتۇ“ فورماسىن وز- گەرتىپ، سۇ جىبەرۇ جاپلى مولشەرىن قاتاڭ تىز- گىندەۋ نەگىزىندە، پايدالانۇ ونىمدىلىگىن جوعا- رىنلاتۇعا باسا ۇمان بەرىپ، سۇدىڭ تەتما كولنە قۇبىلماۋىنا مۇمكىندىك جاساپ، ەكولوگىيالىق سۇدى تۇگەلدەي تومەنگى اعداردعى 300 نەشە كىلومەتر وزەن ارىناسىنىڭ ەكى جاعاسىنداى تايبعى وسىمدىك جامىلغىلارىن سۇارۇعا ىستە- تىپ، كوپ كەزەڭگە ۇبولىپ، از مولشەردە، ۇزاق ۇاقىت سۇ جىبەرۇ ۇلگىسىن قولدانىپ، تارىم وزەنىنىڭ كونه اعارىنداى ەكولوگىياسى ۶السىز رايوندارداى جانە شىبىر كۆل وزەنىنىڭ ەكى جاعاسىنداى جەر استى سۇىن اناعۇرلىم ويد- داغىداي تولىقتاپ ساقتاۋ ۶ارى بۇلانۇ، جەرگە ۇسىڭۇ سىياقتى تاسىلدەر ارقىلى جاعالاۋدادى ەكو- لوگىيالىق جۇبەنى قامدايدى.

8 ـ ايدان 9 ـ ايعا دەيىن تارىم وزەنىنىڭ تومەنگى اعارىنداى توراڭعى سىياقتى وسىمدىكتەر شوغىرلى تۇقىم تاستايتىن مەزگىل، سوندايى ـ اق وسىمدىكتەردىڭ ۇوسىپ ـ ونۇىندەگى باستى سۇ قاجەت ەتەتىن مەزگىل. عىلمىي سۇ جىبەرۇ ۇتاس- لى تارىم وزەنىنىڭ تاسقىن مەزگىلىندەگى تاسقىن سۇ بايلىغىنان پايدالانۇدى اناعۇرلىم ويدىعاىداي جەبەۋمەن قاتار، تاسقىننىڭ توراڭعى ورمانى

اۆتونومىيالى رايوندىق سۇ يىكىلىگى تاراۋلا-

رى ورنالاستىرۇ مەھانىزمىن ونان ارى ۇبىر تۇتاس جوسپارىلاپ ويدىعاىداي پايدالانىپ، اۋىل شارۋاشلىغىندا سۇارۇعا پايدالاناتىن سۇدى ورن- لاستىرۇدى، باسقارۇدى ويدىعاىداي يگەرىپ، جەر ـ جەردىڭ كۇزگى، قىسقى سۇارۇدا سۇدان پايدالانۇ شارالارىن الدىن الا ويدىعاىداي ىستەپ، كۇزگى، قىسقى سۇارۇدى سۇمەن قامداۋ جوسپا- رىن ساپاللىلاندىرادى، كەمەلدەندىردەدى. ۇلكەن وزەندەردەن كەلگەن سۇدان جانە تايباۋ جىلدار- دان بەرگى تاسقىن سۇىنان پايدالانۇ جاعدايىنا ساي، ورنالاستىرۇ جوباسىن دەر كەىزندە ساپالىد- لاندىرىپ، رەتتەپ، تاسقىن سوغىنداى تاسقىن سۇى بايلىغىنان تولىق پايدالانىپ تولىقتاپ سۇارىپ، سۇ قوياماسىنا سۇ ساقىتاپ، ەكولوگىيالىق سۇ تولىقتاپ جانە جەر استى سۇىن قايتا تولق- تاپ، تاسقىن سۇى بايلىغىنان پايدالانۇ ونىمدىلى- گىن جوعارىلاتىپ، قامتاماسىز ەتۇگە تىسىستلەرىن تۇگەلدەي قامتاماسىز ەتۇدى، قامداۋعا تىسىستلە- رىن تۇگەلدەي قامداۋدى، سۇارۇعا تىسىستلەرىن تۇگەلدەي سۇارۇدى ورنىنداۋعا شىنايى كەپىلدىك ەتەدى.

وڭىرىندە ايدالداۋ ۇاقىتىن دا ۇنىمەدى ۇزارتىپ، وسىمدىكتەرەدىڭ ۇسۇ تارتىسىنە ۇتىپتى دە ۇيلە- سىىپ، وسىمدىك جامىلغىلارنىڭ ۇسۇدىڭ شەشۇشى مەزگىلىندەگى سۇدى كوپ سارىپ ەتۇ قاجەتىن قاناعاتتاندىردى. ەكولوگىيالىق ورتانىڭ ۇزدىكىسىز جاقسارۇى وزەن ـ كولدىردىڭ جاا- سىنداى اناعۇرلىم كوپ وڭىرلەردى ەكولوگىيا- نىڭ پايداسىنان يىگىلىكتەندىرىپ، ساياحات كاسى- بى دامىپ، گۇلدەندى.

تاكالامكان شولىندەگى لوپنۇرلىقتار قىستا- ىندا، قۇمدى ۇشولىدىڭ، تورااڭغىنىڭ، تارىم وزەنىنىڭ وزگەشە ەرەكشەلىگى بۇكىل ەلدىڭ جەر ـ جەرىنەن كەلگەن ساياحاتشىلاردى باۋارا- دى.

”كوركەم كورنىسى، ەادىدى تاغام، ەرەك- شە سالت ـ سانا، كورىكتى شېنجياڭنىڭ جان باۋرار سالت ـ ساناسىن مۇلتىكىسىز بەينەلەدى“، ـ دەدى 8 ـ ايدىڭ باسىندا شاندىڭدىق ساياحاتشى شىە شياۋبو ساياحات اسەرىن اۋىزعا العاندا قايتا ـ قايتا باسبارامەن كورسەتىپ.

تاماشا ورتا كورنىسى وڭىرلەرىنىڭ دامۇىنا تىرەك بولدى. لوپنۇرلىقتار قىستامى كورنىسى ۇوڭىرىن باسقارۇ كومپەتەتنىڭ ورنىنباسار مەڭ- گەرۇشىسى تىيان چۇنىشاڭ بلايى دەدى: بيىل كورنىسى وڭىرىمىزگە جايپايى وزگەرىس ەنگە- زىپ، ھالىققا قولايلى قىزمەت وتەۇ ۇتۇيىنىن قۇردىق، ساياحاتتاشلار وسى ارادا لوپنۇرلىقتار- دىڭ مادەنىيەتىن تولىق سەىزنە الاتىن بولدى. بيىل جازدا لوپنۇرلىقتار قىستامى 3000نان ارتىق ساياحاتشى قابىلدادى.

سوڭعى جىلدىارى شېنجياڭ الاپتى جالپى تۇلعالىق ۇبىر تۇتاس جوسپارىلاۋ مەن جۇبەيلى ۇلەستىرۇدى ۇزدىكىسىز كۇشەيتىپ، اۋىل شارۋا- شلىغىنا ىستەتىلەتىن سۇ سۇرانىسى، ەكولوگىيانى قورعاۋ سىياقتى نىسانا تاللاپتارىن ۇبىر تۇتاس جوسپارىلاپ، جۇبەيلى جوبالاپ، عىلمىي ورنالاستى- رىپ، وزەن ـ كولدىرەدىڭ تۇتاسۇىن، ساقىتاۋ مەن اعىتۇدى بىردەي جوسپارىلاۋدى، سۇ مول جانە قۇاڭشىلىق مەزگىلىندە ۇبىرىن ـ ۇبرى تىو- لىقتاۋدى جۇزەگە اسىردى. سونمەن بىرگە تۇتاس رايون تارىم وزەنىنىڭ تومەنگى اعارىنا ەكولوگىيالىق سۇ جىبەرۇدى جانە ەرتىس وزەنىن- دە سۇ تىركىپ سۇارۇ بويىنشا ەكولوگىيالىق سۇ جىبەرۇدى اتقارۇمەن قاتار، سازدىقتى قورعاۋ- دى، قالىپنا كەلتىرۇدى كۇشەيتىپ، سازدىق تۇ- رىندەگى جاراتىلىستىق قورىقتان، مەملەكتەتىك سازدىق باقشاسىنان جانە اۆتونومىيالى رايونىنىڭ ماڭغىزدى سازدىغىنان، ت، ب جىيىنى 74ىن قۇردى، سۇ ەكولوگىيالىق ورتاسى ۇزدىكىسىز جاقسارىپ، ۇتۇيىندى وڭىرلەردىڭ ەكولوگياسىن- دا تىرشىلك لەيى ەستى.

2022 ـ جىلى بۇكىل رايونىمىزدا ەكولوگىيالىق تولىقتالغان سۇ 36 مىلليارد 700 مېلليون تەكشەمەتر بولىپ، بىلتىرىعدان 3 مىلليارد 840 مېلليون تەكشە- مەتر كوبەيىپ، سۇ بايلىغن باياندى دامىتۇدىڭ جا- راتىلىستىق نەگىزى اناعۇرلىم بەكەمدەلىپ، تۇنىق سۇ، جاسىل تاۋ — باعالى بايلىق ۇستانمى جۇرت جۇرەگىنە تەرەڭ ۇپالادى.

^[1] مەكەن - جايىمىز: ئۇرىمجى قالاسى خۇجۇيان سولنۇستىك جولى 500 - ئومىر، ئاراتۇ ورتالىغى: 5593062، جارناما باسقارمىسى: 8830000 پوچتا نومۇرى: 830028، ايلىق باغاسى 19 يۋان، جىلدىق باغاسى 228 يۋان